

# Nye vegmaterialer skal gjøre anleggsbransjen grønnere

Partnere fra hele verdikjeden går sammen for å teste og ta i bruk alternative materialer i vegbygging.

**Marit Fladvad og Lillian Mathisen**  
SINTEF

Gjennom prosjektet «Bærekraftig verdikjede og materialbruk i vegbygging» utprøves nye og mer bærekraftige materialer og løsninger for vegbygging.

Prosjekteier Nye Veier har høye ambisjoner om å kutte utslippene i vegbygging. I dette prosjektet har vi som mål å kutte de indirekte utslippene i anleggsprosjekter, samt å ta ned barrierene som stopper omstillingen til en mer grønn og bærekraftig vegbygging.

SINTEF leder delprosjektene som omhandler pilotering, og koordinerer pilotutvikling og kvalitets-sikring av resultatene.

I løpet av tre år skal vi pilotere minst ti nye løsninger som ikke bare vil bidra til mer bærekraftig vegbygging og reduserte klimagassutslipp, de har også stort potensial for industrialisering og eksport.

## Hele verdikjeden må samarbeide

Det spesielle med dette prosjektet er at leverandører, entreprenører og byggherrer jobber sammen for å få teste ut nye løsninger i full skala i vegprosjekter, såkalt pilotering. Prosjektet skal gjennomføre piloter både i vegkonstruksjonen, i tunneler og i konstruksjoner langs vegen.

For å lykkes med det grønne skiftet trengs samarbeid gjennom hele verdikjeden i vegbygging. Med deltagere fra materialprodusenter, entreprenører, byggherrer, forskning og myndighet har vi her en unik mulighet til samarbeid på tvers av tradisjonelle grensesnitt.

## Tester slagg og andre materialer

For en del av pilotene er hovedmålet å finne fram til alternative materialer og løsninger som opp-



Bygging av E39 Trysfjordbrua mellom Kristiansand og Mandal.

Foto: Nye veier/Liv-Unni Tveitane

fyller dagens vegbyggingskrav. Et eksempel på dette er bruk av slagg som vegbyggingsmateriale, der Eramet jobber for å forbedre prosesseringen av sitt biprodukt Silica GreenStone (SiGS) slik at det oppfyller tradisjonelle krav til styrke på steinmaterialer.

Slaggmaterialer er ekstra aktuelt siden Statens vegvesen foreslår å åpne opp for bruk av slike materialer i ny vegnormal N200 Vegbygging som ble sendt på høring i januar. Foreløpige resultater fra prosjektet viser at slaggmaterialene som testes ut i piloten, oppfyller de foreslåtte kravene med god margin. Det bidrar til den sirkulære verdikjeden ved at man kan bruke Eramet sin SiGS på lik linje med naturlig berg så lenge de mekaniske egenskapene er gode nok. Eramet arbeider for å bruke SiGS i vegkropp og betong/sement, og prosjektet Bærekraftig vegbygging er en fin arena for nettopp dette.

Veidekke og Velde skal prøve ut ulike typer miljøvennlig asfalt med høy andel gjenbruk, alternative bindemidler, tilsetningsstoffer eller tilslagsmaterialer. Begge aktørene har vist vilje til å finne nye måter å sette sammen asfalt på

for å redusere miljøpåvirkning og klimafotavtrykk. Målet er å pilotere de nye asfaltproduktene på flere vegtyper med ulik trafikkmengde for å utsette løsningene for reelle belastninger.

I tillegg til disse pilotene skal også innovative løsninger som ikke passer inn i dagens kravstilling prøves ut. Gjennom grundig dokumentasjon av løsningene reduseres risikoen ved utprøving i full skala til et akseptabelt nivå. Målet med pilotene er å vise at løsningene er trygge i bruk, og kartlegge hvilke regelverksendringer som trengs for å åpne for innovasjon.

## Kunnskapsdeling i bransjen

17 aktører innen samferdsel er partnere i prosjektet, og de har målsetning om bred kunnskapsdeling med resten av bransjen. Et eksempel er workshopen «Hvordan få til optimal drift i linja» fra 14. februar. Her deltok representanter fra store og små entreprenører for å dele erfaringer, beste praksis og utfordringer med å implementere bærekraftige løsninger i anleggsprosjekter. Gjennom prosjektperioden skal flere slike arenaer for kunnskapsutveksling arrangeres, også for å nå rådgivere og byggherreorganisasjonene.

## Fakta

Om «Bærekraftig verdikjede og materialbruk i vegbygging»

- Prosjekteier: Nye Veier
- Industripartnere: Bertelsen & Garpestad, Eramet Norway, Foamrox, Future Materials Katapultsenter, Norconsult AS, Roxel Infra, Rygene-Smith & Thommesen, Saferock, Skanska Norge, Veidekke Industri, og Velde Industri.
- Forskningspartnere: NTNU, SINTEF og Universitetet i Agder.
- Byggherrer: Nye Veier og Statens vegvesen.
- Prosjektleder: VIA – næringsklyngen for transportinfrastruktur
- Finansiering: Grønn plattform (68,5 MNOK) v/Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva.